

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: A (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Treiter en pesten problematiek in gemeente Zevenaar:

Naam en fractie: Sociaal Zevenaar

Datum indienen: 14 februari 2022

Afdeling: Bedrijfsvoering, Maatschappelijke Dienstverlening en Maatschappelijke Ontwikkeling
(door organisatie in te vullen)

Contactpersoon: Thijs Barten, Fenny Schuiling en Anke te Lintelo (door organisatie in te vullen)

Inleiding/Aanleiding:

Hoe zorgt de gemeente Zevenaar voor inwoners die slachtoffer zijn van treiteren en pesten? De gemeente is als eerst aangewezen overheid wettelijk verantwoordelijk voor de veiligheid en de bescherming van het privé leven van haar inwoners. Sociaal Zevenaar ontvangt signalen van inwoners uit de gemeente Zevenaar dat zij deze taak niet naar behoren uitvoert. Dit baart Sociaal Zevenaar grote zorgen omdat een onzorgvuldige aanpak tot grote gezondheidsschade kan leiden uiteindelijk zelfs tot suïcide van de slachtoffers.

Vraag/Vragen:

Hoeveel meldingen zijn er binnen gemeente Zevenaar de afgelopen 10 jaar binnen gekomen die vallen onder de definitie treitersituaties?

We houden hier als gemeente zelf geen cijfers over bij. De eerste stap bij burencconflicten is voor de gemeente de inzet van Buurtbemiddeling. Onderstaand de cijfers van buurtbemiddeling voor de afgelopen 3 jaar van burenruzies waarbij er sprake is van pesten, treiteren, etc.:

Jaarverslag Buurtbemiddeling:

Zevenaar	2021	2020	2019
<i>Pesten/treiteren/schelden/roddelen/lastig vallen/verstoorde relatie</i>	43	27	24

Daarnaast houdt de politie cijfers bij over het aantal keer dat er een melding gedaan wordt omtrent 'burenruzie'. Dit is natuurlijk een breder begrip.

De cijfers van de afgelopen jaren rondom deze meldingen bij de politie zijn als volgt:

Zevenaar	2017	2018	2019	2020	2021
E12 – Burenruzie	117	133	137	189	187

*Om hoeveel slachtoffers gaat het in de gemeente Zevenaar de afgelopen 10 jaar?
Het precieze aantal is niet bekend. Bij het gebiedsteam zijn er wel twee situaties bekend waarbij betrokkenen uiteindelijk zijn verhuisd.*

Is er sprake van gezondheidsschade bij de slachtoffers?

Er wordt bij burenconflicten gezocht naar een oplossing voor alle partijen. Gezondheidsschade wordt daarbij niet gemeten.

*Is er hulp - ondersteuning geboden aan de slachtoffers die gezondheidsschade hebben gemeld?
Een vraag, of zorgvraag, om ondersteuning wordt altijd serieus opgepakt. Indien nodig wordt verwezen naar passende organisaties of instanties.*

*Welke methodiek zetten professionals in bij het omgaan met slachtoffers van pesten en treiteren?
Hoe zorgt de gemeente Zevenaar voor inwoners die slachtoffer zijn van treiteren?*

Eerst wordt gekeken of Buurtbemiddeling iets kan betekenen. Lukt dat niet dan wordt opgeschaald. Dergelijke situaties vragen dan om maatwerk. Wij kijken dan samen met de betrokkenen wat nodig is aan ondersteuning.

Als men op een ander vlak hulp of ondersteuning nodig heeft dan wordt gekeken welke ondersteuning het beste aansluit.

Hoe pakt de gemeente Zevenaar deze verantwoordelijkheid op als er sprake is van treiter problematiek, wat is het primaire proces / stappenplan?

Wanneer buurtbemiddeling niet meer helpt of past doordat gedrag zoveel overlast veroorzaakt, kan er worden opgeschaald. Er zijn dan mogelijk bij meerdere instanties meldingen gedaan. Denk hierbij aan de politie (wijkagent of de woningbouwcorporatie. In een gezamenlijk overleg (MDO) wordt de situatie besproken en kijken we wat mogelijk is.

Daarnaast heeft de gemeente een meldpunt voor discriminatie en pesten. Via de gemeentelijke website kan een melding gedaan worden bij een onafhankelijke stichting, Vizier:

<https://www.zevenaar.nl/meldpunt-discriminatie-en-pesten>

Tot slot kan er in extreme situatie gedacht worden aan de inzet van de zogenaamde 'Wet aanpak woonoverlast'. In onze APV is een bepaling opgenomen waarbij er tegen ernstige, herhaaldelijke, langdurige en stelselmatige overlast actie kan worden ondernomen door de burgemeester. Zie voorwaarden en stappenplan in bijlage 1.

Welke samenwerking is er met de woningbouw vereniging en politie om het slachtoffer(s) te helpen?

Zoals hierboven is beschreven kan er snel opgeschaald worden en worden partijen als de woningbouw en de politie betrokken. Vaak zijn deze partijen al betrokken en wordt de situatie besproken.

Daarnaast is er een lokaal Zorg- en Veiligheidsoverleg. Als een zaak daar thuis hoort, wordt de situatie daar besproken en naar een oplossing gezocht. Er is dan sprake van problemen op meerdere gebieden. De lijntjes zijn kort met de maatschappelijke partners.

Is de gemeente Zevenaar bekend met de Treiteraankpak?

Nee, in Zevenaar zijn we niet bekend met de treiteraankpak.

In wiens bestuurlijke portefeuille hoort deze taak en verantwoordelijkheid?

Dit zal in eerste instantie liggen bij de wethouder Zorg. Bij een escalerende situatie waarbij de leefbaarheid of veiligheid in het geding komt wordt ook de portefeuille van de burgemeester geraakt.

Bijlage 1 – APV artikel wet aanpak woonoverlast met toelichting (stappenplan)

Het artikel in de APV luidt als volgt:

Artikel 2:49a Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. Als de burgemeester een last onder dwangsom of onder bestuursdwang oplegt naar aanleiding van een schending van deze zorgplicht kan hij daarbij aanwijzingen geven over wat de overtreder dient te doen of na te laten om verdere schending te voorkomen

Met het bijbehorende stappenplan uit de toelichting van de APV:

Artikel 2:49a Wet aanpak woonoverlast

De burgemeester kan een last in ieder geval worden opgelegd bij ernstige en herhaaldelijke:

- a. geluid- of geurhinder;
- b. hinder van dieren;
- c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;
- d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf;
- e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

Hierbij zullen de volgende stappen doorlopen moeten worden:

Op hoofdlijnen volgt hierna een stappenplan dat inzicht biedt in de wijze waarop en de gevallen waarin de burgemeester kan overwegen om gebruik te maken van de in artikel 2:49a APV neergelegde bestuursdwangbevoegdheid. Ook staat beschreven welke vorm te geven gedragsaanwijzing kan aannemen.

Stap 1: Melding of signalering

Signalen of meldingen van ernstige woonoverlast kunnen de gemeente via diverse wegen bereiken. Omwonenden of anderen kunnen woonoverlast zelf rechtstreeks melden bij de gemeente Zevenaar, bijvoorbeeld via het KCC. Het kan ook zo zijn dat de gemeente Zevenaar, de politie, een woningbouwcorporatie of één van de samenwerkingspartners van de gemeente Zevenaar mogelijke situaties van ernstige woonoverlast signaleert of rapporteert.

Stap 2: Vaststellen, verificatie en kwalificatie van de woonoverlast

Meldingen die bij de gemeente Zevenaar binnenkomen worden geverifieerd, al dan niet door of met behulp van politie, toezichthouder of andere partijen die betrokken zijn bij de aanpak van woonoverlast. In geval van huurwoningen kan daarbij een rol zijn weggelegd voor de woningbouwcorporatie. Belangrijk is immers om de precieze aard en omvang van de woonoverlast vast te stellen. Naar verwachting zal slechts bij een deel van de meldingen van woonoverlast sprake zijn van “ernstige en herhaaldelijke woonoverlast” als bedoeld in artikel 2:49a, eerste lid, APV.

Stap 3: Dossiervorming

Om effectief te kunnen ingrijpen in geconstateerde gevallen van “ernstige woonoverlast” (in de zin van artikel 2.49a APV) zal een dossier moet worden aangelegd dat onder meer klachten, meldingen, concreet omschreven waarnemingen, registraties en (sfeer)rapportages, de contactgegevens van betrokken bewoner(s), omwonenden en (professionele) partijen en instanties, gespreksverslagen, beoordelingen en evaluaties en adviezen van bij de bestrijding van woonoverlast betrokken partijen kan bevatten. De gemeente Zevenaar ziet erop toe dat het voor een adequate bestrijding van de ‘ernstige en herhaaldelijke woonoverlast’ noodzakelijke overleg met betrokken personen en instanties plaatsvindt. Dit vergt onder meer overleg en afstemming tussen de medewerkers van Openbare Orde en Veiligheid, Wijkcoördinatie, Politie en het Sociaal Domein. De gemeente zal relevante informatie in dit verband, met inachtneming van de toepasselijke regels rondom privacy, bundelen in een dossier. Het beschikken over een deugdelijk dossier en dito dossieropbouw vormt immers een noodzakelijke voorwaarde voor de rechtmatige toepassing van de bestuursdwangbevoegdheid van artikel 2:49a, tweede lid, van de APV.

Stap 4: Verkenning en inventarisatie mogelijke interventies en maatregelen

Met het oog op het de-escaleren, normaliseren en tegengaan van de geconstateerde “ernstige woonoverlast” zal vervolgens, rekening houdend met de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit én met de specifieke kenmerken van de voorliggende casus, worden bekeken welke interventies of maatregelen in het concrete geval (kunnen) zijn aangewezen.

Daarbij geldt in beginsel een voorkeursvolgorde, waarbij een volgende interventie pas aan de orde is indien de aanpak van de overlastsituatie met toepassing van andere wettelijke instrumenten niet mogelijk is of niet effectief is gebleken én een eerdere, minder ingrijpende interventie maatregel niet tot het gewenste resultaat heeft geleid (het effectief tegengaan van de ernstige woonoverlast).

Op hoofdlijnen geldt daarbij een opbouw van licht naar zwaar: (1) eerst een “goed gesprek” (bijvoorbeeld met de wijkagent of medewerker gemeente, via buurtbemiddeling of via mediation), daarna (2) een op schrift gestelde ‘officiële waarschuwing’ van de burgemeester waarbij wordt gewezen op de bevoegdheid tot het geven van een (met een dwangsom versterkte) gedragsaanwijzing of het opleggen van een last onder bestuursdwang indien overtreding van de zorgplicht niet wordt beëindigd en, mocht ook dat geen effect sorteren, (3) het daadwerkelijk opleggen van een gedragsaanwijzing in de vorm van een bestuursrechtelijke herstelsanctie of het daadwerkelijk toepassen van bestuursdwang.

Stap 5: Daadwerkelijke inzet van maatregelen of het geven van een gedragsaanwijzing

Bij de eerste stappen ter bestrijding van de geconstateerde ‘ernstige en herhaaldelijke woonoverlast’ – kort gezegd: het informele, althans op vrijwillige basis gelegde, contact met de betrokken bewoner(s) en het geven van een ‘officiële waarschuwing’ – geldt geen bijzondere voorbereidingsprocedure.

Bij de toepassing van de bestuursrechtelijke herstelsanctie van de gedragsaanwijzing zal de betrokken bewoner als belanghebbende op grond van artikel 4:8 van de Awb in de gelegenheid worden gesteld zijn zienswijze rondom het opleggen van de gedragsaanwijzing naar voren te brengen. Hierbij zal standaard een begunstigingstermijn van twee weken worden aangehouden, waarvan in bijzondere gevallen kan worden afgeweken. Rekening houdend met die zienswijze zal de burgemeester besluiten de gedragsaanwijzing al dan niet (of in gewijzigde vorm) op te leggen. Daarbij wordt exact omschreven wat van de betrokken overlastgever wordt verwacht, welke begunstigingstermijn daarvoor geldt en wat de gevolgen zijn bij het niet, niet tijdig of niet volledig voldoen aan de opgelegde last. De last zal zijn afgestemd op de aard van de overtreding

en op de individuele omstandigheden van het geval, waarbij belangrijk is het in het vermogen van de betrokkene moet liggen om tijdig aan de last te kunnen voldoen.

Voor zover gekozen wordt voor een gedragsaanwijzing, zal deze in beginsel de juridische vorm van een last onder dwangsom aannemen. In voorkomende gevallen kan dit anders zijn, bijvoorbeeld wanneer de vereiste spoed zich verzet tegen het opleggen van een last onder dwangsom en direct optreden van overheidswege (in de vorm van de toepassing van bestuursdwang) is aangewezen of indien op voorhand duidelijk is dat een last onder dwangsom niet of niet voldoende effectief zal zijn. In die gevallen kan meteen worden gekozen voor een last onder bestuursdwang. Het tijdelijk huisverbod (artikel 151, derde lid, Gemeentewet), waarbij een bewoner tijdelijk de toegang tot de woning wordt ontzegd, geldt als “ultimum remedium”.

Stap 6: Kostenverhaal

Uitgangspunt bij de toepassing van bestuursdwang is dat de kosten ervan voor rekening van de overtreder van de zorgplicht (2:49a, eerste lid, APV) komen.

Stap 7: Toezicht en handhaving

Het toezicht op de naleving van de opgelegde last is belegd bij de politie en de bijzondere opsporingsambtenaren van de gemeente Zevenaar.